

Regeringens proposition

1984/85: 204

om ändring av villkoren för stöd genom Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete;

beslutad den 25 april 1985.

Regeringen förelägger riksdagen vad som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll för den åtgärd eller det ändamål som framgår av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

THAGE G PETERSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner vissa ändringar i villkoren för stöd genom Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, vilken bildades i anslutning till avtalet den 25 mars 1981 mellan Sveriges regering och Norges regering om ekonomiskt samarbete, särskilt på industri- och energiområdena. Ändringarna innebär att stöd från fonden skall kunna lämnas inte bara som lån utan också som medelstillskott mot ersättning i form av royalty eller annan löpande avgift. Dessutom föreslås vissa andra ändringar, bl. a. om beloppsgräns för stöd från fonden.

INDUSTRIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1985-04-25

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Peterson, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Peterson

Proposition om ändring av villkoren för stöd genom Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete

1 Inledning

Våren 1981 träffade den svenska regeringen och den norska regeringen ett avtal om ekonomiskt samarbete, särskilt på industri- och energiområdena. I anslutning till avtalet kom de båda ländernas regeringar överens om ett särskilt protokoll om upprättande av en fond för svenskt-norskt industriellt samarbete (svensk-norska industrifonden). Avtalet och protokollet såvitt det avser villkor för stöd från fonden underställdes riksdagen, som godkände överenskommelsen (prop. 1980/81: 189, NU 65, rskr 427).

Efter förhandlingar mellan företrädare för de båda ländernas regeringar har regeringarna träffat en överenskommelse om vissa ändringar i villkoren för stöd genom fonden och vissa främst redaktionella förändringar av stadgarna för fonden. Överenskommelsen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

2 Föredragandens överväganden

Enligt de nuvarande villkoren för stöd genom svensk-norska industrifonden kan stöd i form av lån lämnas för att främja industriellt utvecklings-samarbete mellan svenska och norska företag. Lån får lämnas för högst 50 % av kostnaden för det utvecklingsprojekt som lånet avser. I undantagsfall kan lån lämnas för en större del av kostnaden. Lån får inte lämnas om totalkostnaden för projektet understiger 3 miljoner svenska kronor. Beträffande villkoren i övrigt vill jag hänvisa till prop. 1980/81: 189 s. 23–24.

De möjligheter som f. n. finns för svensk-norska industrifonden att stödja gemensamma utvecklingsprojekt har i huvudsak visat sig fungera väl. I ett par hänseenden har emellertid hittills vunna erfarenheter visat att vissa justeringar behövs och beträffande dessa har förändringar gjorts genom den nu aktuella överenskommelsen som i huvudsak innebär följande.

För det första ges fonden, i likhet med bl. a. den svenska industrifonden, en möjlighet att i stället för lån medverka i ett projekt genom en kapitalinsats mot rätt till ersättning i form av royalty eller annan löpande avgift. En sådan möjlighet skapar utrymme för större flexibilitet och affärsmässig handlingsfrihet vid stödgivningen. I överenskommelsen har parterna uttryckligen angett att fondens avkastning totalt sett åtminstone bör vara densamma vid denna form av stöd som vid vanlig långivning. Jag vill särskilt peka på att den nya stödformen innefattar möjligheter till högre avkastning för fonden vid särskilt lyckade projekt.

En annan ändring avser möjligheterna att stödja även projekt vars totalkostnad understiger 3 milj. kr. Enligt parternas överenskommelse skall fonden i undantagsfall kunna stödja även sådana mindre kostnadskrävande projekt. Också i denna del syftar överenskommelsen till större handlingsfrihet från affärsmässig synpunkt för fonden. Därutöver har en del redaktionella förändringar gjorts.

Enligt min mening är de överenskomna förändringarna ägnade att ytterligare förstärka fondens möjligheter att engagera sig i för de båda länderna angelägna samarbetsprojekt. Överenskommelsen ligger sålunda väl i linje med det grundläggande avtalet om ekonomiskt samarbete mellan de båda länderna.

I samband med att riksdagen förelades det ursprungliga avtalet år 1981 underställdes riksdagen även protokollet i vad det avsåg villkor för stöd från fonden. Också de nu aktuella förändringarna bör underställas riksdagen.

Det är emellertid inte ändamålsenligt att riksdagens godkännande skall behöva inhämtas för framtiden när t. ex. förändringar av mindre vikt aktualiseras och dessa inte innefattar frågor som enligt regeringsformen skall underställas riksdagen. För framtiden bör därför regeringen enligt min mening utan riksdagens hörande kunna ingå överenskommelser i fråga om stöd villkoren när detta inte innefattar riksdagsfrågor enligt regeringsformen.

3 Hemställan

Med hänsyn till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen
dels föreslår riksdagen att godkänna den träffade överenskommelsen om ändring av villkoren för stöd från svensk-norska industrifonden
dels bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag anfört om framtida förändringar av stöd villkoren.

+1 Riksdagen 1984/85. I saml. Nr 204

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för de åtgärder eller det ändamål som föredraganden har hemställt om.

Ärendet bör behandlas under innevarande riksmöte.

Överenskommelse

om

ändring i bilagorna 1 och 2 till protokollet den 25 mars 1981 mellan Sveriges regering och Norges regering om upprättande av en fond för svenskt-norskt industriellt samarbete, m. m.

Sveriges regering och Norges regering träffade den 25 mars 1981 ett avtal om ekonomiskt samarbete, särskilt på industri- och energiområdena. Till avtalet överenskom de båda ländernas regeringar samma dag om ett protokoll om upprättande av en fond för svenskt-norskt industriellt samarbete.

Enligt protokollet (artikel 1) skulle en fond bildas med namnet Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete. Fonden skulle ha till ändamål att på visst sätt genom lån stödja samarbetsprojekt mellan svenska och norska företag (artikel II). För lån från fonden skulle gälla de villkor som finns angivna i bilaga 1 till protokollet (artikel IV). Stadgar för fonden fanns angivna i bilaga 2 till protokollet.

I syfte bl. a. att öppna möjlighet för fonden till en i vissa fall större affärsmässighet vid stödgivningen har Sveriges regering och Norges regering denna dag kommit överens om följande ändringar i fråga om den angivna fonden.

1. För stöd från fonden skall i stället för vad som anges i bilaga 1 till protokollet den 25 mars 1981 gälla de villkor som anges i bilaga 1 till denna överenskommelse.

2. Som stadgar skall istället för vad som anges i bilaga 2 till protokollet den 25 mars 1981 gälla de stadgar som anges i bilaga 2 till denna överenskommelse.

I anslutning till denna överenskommelse vad beträffar stöd i form av medelstillskott med rätt till royalty eller annan löpande avgift antecknas att parterna är överens om att stödformen i fråga skall tillämpas så att den totalt sett kan lämna åtminstone samma avkastning som skulle gälla med enbart långivning.

Överenskommelsen träder i kraft den dag parterna har meddelat varandra genom notväxling att de interna konstitutionella procedurerna är fullföljda och den norska regeringen resp. den svenska riksdagen har godkänt överenskommelsen.

Överenskommelsen är upprättad i två exemplar på det svenska och det norska språket. Båda texterna har lika vitsord.

Villkor för stöd genom fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete

1. För att främja industriellt utvecklingssamarbete mellan svenska och norska företag lämnas stöd genom fonden.

Stödet lämnas i form av lån eller genom medelstillskott med rätt till royalty eller annan löpande avgift för finansiering av större projekt som syftar till tekniskt eller marknadsmässigt utvecklingsarbete.

2. Stöd får lämnas för projekt som innefattar ett ur kommersiell eller teknisk synvinkel högt risktagande och som på relativt kort sikt bedöms kunna ge företagsekonomisk lönsamhet.

3. Stöd får lämnas för projekt med gemensamt svenskt-norskt industriellt intresse och som initieras av svenska och norska företag i samarbete. Stöd kan delas upp på företagen.

4. Stöd får inte lämnas om projektet är sådant att finansieringen bedöms lämpligen kunna ske på den allmänna kreditmarknaden under normala marknadsmässiga villkor.

Stödets storlek

5. Stöd får lämnas för högst 50% av kostnaden för det utvecklingsprojekt som stödet avser. Hänsyn skall tas till om annat svenskt eller norskt statligt stöd har lämnats för samma ändamål. Om synnerliga skäl finns, får stöd lämnas för en större del av kostnaden. Stöd till ett projekt får dock inte överstiga 50 miljoner svenska kronor. Stöd får inte lämnas med större belopp än som behövs för att syftet med stödet skall nås.

Om inte synnerliga skäl finns, får projekt vars totalkostnad understiger 3 miljoner svenska kronor inte stödjas. Projekt som avser utvinning av olja och gas skall inte stödjas.

Särskilda bestämmelser om lån

6. Lånets löptid, ränta och återbetalningsvillkor skall bestämmas med hänsyn till projektets risk och förväntade ekonomiska utfall.

7. Lån kan lämnas i svenska eller norska kronor. Svenska företag bör i första hand få lån i svenska kronor och norska företag i norska kronor.

8. På ett lån utgår ränta från dagen för utbetalningen. Anstånd med räntebetalningen får lämnas, varvid upplupen ränta läggs till lånebeloppet. Räntan bestäms med hänsyn till den valuta vari lånet lämnas och till räntan hos motsvarande finansieringsinstitutioner i länderna.

9. Om det bedöms lämpligt, får återbetalningen av ett lån helt eller delvis ersättas med royalty eller annan löpande avgift till dess lånet återbetalats jämte ränta.

10. Ett lån skall i övrigt förenas med de villkor och föreskrifter som behövs med hänsyn till syftet med stödet. Särskild säkerhet behöver dock inte ställas.

11. Återbetalningsskyldigheten kan helt eller delvis efterges, om låntagaren visar att förutsättningar uppenbarligen saknas att utnyttja projektets resultat lönsamt.

Särskilda bestämmelser om medelstillskott med rätt till royalty eller annan löpande avgift

12. Medelstillskott med rätt till royalty eller annan löpande avgift ges med förbehåll att mottagaren förbinder sig att utge ersättning till stödgivaren i form av ett engångsbelopp eller i form av royalty eller annan löpande avgift. Villkoren för sådan ersättning skall bestämmas med hänsyn till projektets risk och beräknade ekonomiska utfall.

Stödmottagaren kan befrias från sin ersättningskyldighet, om förutsättningar uppenbarligen saknas för att utnyttja projektets resultat lönsamt.

13. Bestämmelsen i punkt 10 tillämpas också i fråga om medelstillskott.

Uppsägning och återkrav

14. Ett lån kan sägas upp till omedelbar betalning och ett medelstillskott omedelbart krävas åter, om

1. stödmottagaren genom oriktig eller vilseledande uppgift har föranlett att stödet har beviljats,

2. stödmottagaren inte fullgör sina förpliktelser enligt de villkor eller föreskrifter som gäller för stödet eller

3. sådana förhållanden har inträffat att stödmottagaren med hänsyn till syftet med stödet uppenbarligen inte längre bör få inneha lånet eller medelstillskottet.

Förfarandet m. m.

15. En ansökan om stöd skall vara skriftlig och ges in till stiftelsen. En ansökan skall innehålla uppgift om

1. de företag, som ansökningen avser, deras verksamhet och ekonomiska ställning,

2. ändamålet med stödet och de skäl i övrigt som åberopas för ansökningen och

3. svenskt och norskt statligt stöd i annan form har sökts eller beviljats för de projekt, som ansökningen avser. Sökanden skall i övrigt förebibring den utredning som stiftelsen finner behövlig.

16. Stiftelsen skall följa verksamheten hos dem som har erhållit stöd och därvid utöva tillsyn av att villkoren iakttas.

Stadgar för fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete

Inledande bestämmelser

1 § Stiftelsen Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete (Svensk-Norsk Industrifond) består av medel som tillskjuts av svenska staten och norska staten eller på annat sätt tillförs stiftelsen samt av medel som uppkommer i stiftelsens verksamhet.

2 § Stiftelsen har bildats i enlighet med protokollet den 25 mars 1981 om upprättande av en fond för svenskt-norskt industriellt samarbete.

Ändamål

3 § Stiftelsen har till ändamål att stödja tekniskt eller marknadsmässigt utvecklingssamarbete som på relativt kort sikt kan leda till kommersiell exploatering i form av produktion och marknadsföring.

Stiftelsens organisation

4 § Stiftelsen leds av en styrelse och en verkställande direktör.

5 § Styrelsen består av sex ledamöter och sex suppleanter. Verkställande direktören är inte ledamot av styrelsen. Ledamöterna och suppleanterna utses för en tid av högst tre år av den svenska resp. den norska regeringen med tre vardera. Ordförande resp. vice ordförande utses bland ledamöterna av svenska resp. norska regeringen växelvis för en tid av högst ett år.

6 § Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

7 § Verkställande direktören, som skall vara norsk medborgare, utgör stiftelsens kansli. Därutöver skall stiftelsen bl. a. för beredning av ärenden anlita Fonden för industriellt utvecklingsarbete och Industrifondet. Stiftelsen skall ta till vara möjligheterna till samarbete med de två nämnda organen. Ansökan om stöd tillställs stiftelsen.

8 § Stiftelsen får anlita utomstående för särskilda uppdrag.

Firmatecknare

9 § Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen och verkställande direktören, av den eller de som styrelsen utser.

Ärendenas handläggning

10 § Styrelsen avgör frågor om:

1. planering av stiftelsens verksamhet
2. beviljande av stöd
3. räntevillkor, återbetalningsvillkor, i vilken valuta stöd skall lämnas samt villkor för ersättning för medelstillskott

4. anställning av verkställande direktör efter förslag av de norska styrelseledamöterna

5. andra frågor som verkställande direktören hänskjuter till styrelsen.

Beslut om anställning av verkställande direktör skall underställas svenska och norska regeringarna för godkännande.

11 § Övriga ärenden avgörs av verkställande direktören.

12 § Styrelsen sammanträder efter kallelse av ordföranden eller verkställande direktören. Styrelsen skall sammankallas när minst två ledamöter begär det.

13 § Styrelsen är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden och ytterligare minst tre ledamöter är närvarande. Som styrelsens beslut gäller den mening som minst fyra ledamöter ena sig om.

14 § Vid styrelsens sammanträden skall föras protokoll. Av detta skall framgå vilka som varit närvarande och de beslut som har fattats. Har skiljaktig mening förekommit, skall denna antecknas i protokollet.

Protokollet skall justeras av ordföranden och ytterligare en ledmot. En av justeringsmännen skall vara styrelseledamot utsedd av den svenska regeringen och en av den norska regeringen.

Förvaltning, räkenskaper och revision

15 § Stiftelsens likvida medel skall i den mån de ej utnyttjas för stöd enligt 3 § eller behövs för att bestrida löpande utgifter vara placerade på räntebärande räkning hos riksgäldskontoret eller i Sveriges Investeringsbank AB när det gäller tillgodohavande i svenska kronor och hos Norges Bank när det gäller tillgodohavande i norska kronor.

16 § Stiftelsens räkenskaper skall föras i enlighet med svensk lag.

Stiftelsens räkenskapsår skall omfatta tiden den 1 januari—31 december.

17 § Styrelsen skall årligen före den 15 mars till regeringarna avge årsredovisning bestående av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse.

18 § Styrelsens förvaltning och stiftelsens räkenskaper skall årligen granskas av två revisorer. För revisorerna skall finnas personliga suppleanter. Revisorerna och suppleanterna utses av den svenska och den norska regeringen en var för en tid av högst tre år.

Revisorerna skall senast den 1 maj varje år överlämna revisionsberättelse till regeringarna. Berättelsen skall innehålla uttalande ifråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Övriga bestämmelser

19 § Stiftelsen kan senast den 1 september varje år till regeringarna ge in framställning om tillförsel av fondmedel till verksamheten.

20 § Fondens styrelse skall förelägga regeringarna förslag till kompletterande riktlinjer för ränte- och betalningsvillkor.

21 § Ersättning till styrelseledamöterna och deras suppleanter fastställs av regeringarna.

22 § Ledamot eller suppleant i styrelsen får inte delta i behandlingen av ärende vars utgång kan medföra nytta eller skada för honom eller honom närstående företag eller när eljest särskilda omständigheter föreligger som kan rubba förtroendet för hans opartiskhet i ärendet.

23 § Om tystnadsplikt för den som hos stiftelsen har tagit befattning med fråga inom stiftelsens verksamhetsområde finns bestämmelser i en särskild lag om beslutanderätt för stiftelse som har bildats för att främja svenskt-norskt industriellt samarbete.

24 § Ändring av stiftelsens stadgar fastställs av regeringarna.

25 § Skulle stiftelsen upphöra med sin verksamhet, skall dess överskjutande tillgångar tillföras svenska resp. norska staten. Innan detta kan ske skall fondens förpliktelser mot eller fordringar på stödmottagare slutligt regleras eller överföras på annan finansieringsinstitution.

26 § Stiftelsen skall vara undantagen från tillsyn enligt lagen (1929: 116) om tillsyn över stiftelser.